

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพปัจจุบันการพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้เปลี่ยนไปสู่ภาคอุตสาหกรรมเป็นผลให้แรงงานในภาคเกษตรกรรม ทั้งชายหญิงและเด็กหลังไหลเข้าสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ เพราะเหตุสนใจในเรื่องค่าจ้าง ค่าตอบแทน การได้รับความรู้ ประสบการณ์ใหม่ และมุ่งหวังที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวให้สูงขึ้น เพราะเหตุที่ครอบครัวมีรายได้น้อยไม่สามารถให้การศึกษาแก่บุตรหลานในอุปการะได้ ทำให้ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาพื้นฐานสายสามัญในระดับสูงและ ขาดโอกาสทางการศึกษา เพื่อเพิ่มทักษะฝีมือ ผู้ใช้แรงงานกลุ่มนี้จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตตนเองจากการเข้าโรงเรียนเป็นการเข้าสู่โรงงานเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพและครอบครัวมากขึ้น นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มต้นการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ถ้าพิจารณาถึงผลการพัฒนาประเทศจากอดีตจนถึงปัจจุบันจะพบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจลดหน้าไปด้วยดีแต่มีปัญหา เรื่องการจัดการศึกษายังพัฒนาไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงต้องจัดการศึกษานอกระบบควบคู่ไปกับการทำงาน ในสถานประกอบการ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนทุกกลุ่ม ทุกช่วงอายุและเพื่อคนที่ด้อยโอกาส พลาดโอกาสทางการศึกษา การให้การศึกษาเพื่อเปิดโอกาสเป็นการพัฒนาศักยภาพแก่ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้สูงขึ้นและเป็นการช่วยลดปัญหาสังคมด้วยอีกทางหนึ่ง เกิดการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) รัฐบาลหนดเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้วัดผลการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์หลักในระยะของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 คือ ยกระดับทักษะฝีมือและความรู้พื้นฐานให้แก่แรงงานในสถานประกอบการ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อกลุ่มแรงงานอายุ 25-45 ปี และให้ผู้ด้อยโอกาสทุกประเภท ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและได้รับบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540 ก, หน้า 4)

แผนพัฒนาคนและสังคมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กล่าวถึงจุดด้อยด้านคุณภาพของคนและคุณภาพชีวิตของคนไทยซึ่งส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาส่วนรวม จากการพัฒนาที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่าคนไทยบางกลุ่มยังไม่ได้ได้รับการพัฒนา อย่างเต็มที่ตามศักยภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และความสามารถด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้จาก

คุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพของคนไทยและแรงงานไทยในเชิงเปรียบเทียบดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศคู่แข่ง แม้ว่าในระหว่างที่ผ่านมารัฐบาลจะได้ทุ่มเทการลงทุนด้านบริการพื้นฐานต่าง ๆ และบริการดังกล่าวกระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศแต่เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพชีวิตคนไทยแล้ว ปรากฏว่ายังไม่สู้ดีนักซึ่งทางองค์การสหประชาชาติได้จัดอันดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยอยู่ที่ ลำดับที่ 74 ในจำนวน 175 ประเทศทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2546 ขยับขึ้นจากอันดับที่ 76 ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่ามิใช่ว่าจะดีขึ้น แต่คนไทยยังมีปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาของ ประชาชน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตของแรงงานไทยยังด้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศคู่แข่ง เช่น มาเลเซีย บรูไน ใต้หวัน เกาหลีใต้ ซึ่งหากปล่อยไปตามแนวโน้มเดิมนอกจาก จะกระทบถึงโอกาสในการหางานทำและการเพิ่มรายได้ของแรงงานแล้วยังกระทบต่อการพัฒนา เศรษฐกิจในระยะยาวเพราะขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยกับต่างประเทศจะลดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่การพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนและเทคโนโลยีสมัยใหม่

สาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าว เกิดจากคนบางกลุ่มยังไม่มีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจและสังคมเพราะความยากจน ความไม่รู้ และบริการต่าง ๆ ยังกระจายไม่ทั่วถึงหรือ เท่าเทียมกัน ดังจะเห็นได้จากคนไทยร้อยละ 80 ได้รับการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งถ้าถึง ประเทศคู่แข่งอย่างน้อย 20-25 ปี นอกจากนี้คุณภาพของบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการฝึกอบรม และพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่ดีเท่าที่ควรดังที่กล่าวมาแล้วทำให้คนไทยและแรงงานไทยไม่สามารถ ปรับตัวได้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540 ข, หน้า 11-12)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดเป้าหมาย การยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประเทศไทยมีโครงสร้างประชากรที่สมดุลและขนาดครอบครัวที่เหมาะสม โดยรักษาแนวโน้มภาวะเจริญพันธุ์ของประชากรให้อยู่ในระดับทดแทนอย่างต่อเนื่อง คนไทยมี สุขภาพดี มีคุณภาพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมให้ประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไปมีการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 9 ปี ในปี พ.ศ. 2549 ยกระดับการศึกษาของแรงงานไทย ให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในปี พ.ศ. 2549 (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544 ข, หน้า 18)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการจัดการศึกษานอกระบบ จะต้องเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลา ของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษาโดยเนื้อหาและ หลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

และการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือ แหล่งความรู้อื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 9)

จากสภาพการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ใช้แรงงาน กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้ง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนให้กับลูกจ้างโดยจัดตั้งโรงเรียนในโรงงาน เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและรับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดหาครูและ ให้นายจ้างเป็นผู้จัดผู้เรียน จัดเวลาให้เหมาะสม ในการทำงาน ให้เหมาะสมกับเวลาที่เรียน รวมทั้งห้องเรียน สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่จะใช้ในการเรียนการสอน

ปัจจุบันนี้นายจ้างให้ความสนใจ รวมทั้งลูกจ้างจึงได้มีการติดต่อประสานงานกับ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ดำเนินการเปิดป้ายโรงเรียนในโรงงานขึ้นถึง 120 สถานประกอบการในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ที่เปิดไปแล้ว แต่ต้องปิดโครงการ โรงเรียนในโรงงานลง เนื่องจากพบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของระเบียบและหลักสูตรซึ่ง กำหนดว่าผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ จึงจะมีสิทธิ์สอบ จึงเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนมากเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ เนื่องจาก ในช่วงที่โรงงานมีงานเร่งด่วนนอกเวลา ปัญหาจากสถานที่เรียน สื่อการเรียนการสอนผู้ใหญ่มาก บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ขาดสื่อการเรียนต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ ปัญหาของผู้เรียนที่ลาออกกลางคัน ทำให้ชั้นเรียนมีผู้เรียนน้อยกว่าเกณฑ์ จึงต้องทำให้ต้องยุบชั้นเรียน ปัญหาครูลาออกกลางคัน เมื่อได้งานที่มั่นคงกว่า ไม่มีผู้เรียนเนื่องจากผู้ใช้แรงงานได้เรียนครบตาม หลักสูตรพื้นฐานแล้วทำให้นายจ้างปิด โรงเรียนในโรงงานลง และเนื่องจากผู้ใช้แรงงานไม่ยอม เสียค่าใช้จ่ายในการเรียนวิชาชีพเสริมจึงไม่ได้เพิ่มทักษะความรู้วิชาชีพ จากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว พบว่าเกิดปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ในด้านการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้ใช้แรงงาน

การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ตลอดจนความจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน อุตสาหกรรมตามแผนพัฒนาดอนและสังคมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของประเทศ แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมของประเทศไทยยังด้อยอยู่มาก ด้วยเหตุนี้

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมจึงมีความจำเป็นและยอมรับทั่วไปว่า เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการศึกษาเป็นระบบที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาคน เพื่อจะได้นำความรู้มาพัฒนาประเทศโดยตรงและการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสถานภาพของผู้ใช้แรงงานที่ลาดโอกาสในการศึกษาในระบบ ความจำกัดในเรื่องเวลา เศรษฐกิจ ตลอดจนความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในการทำงานได้ ควรเป็น การศึกษาใน รูปแบบการจัดการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาการจัดการการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้มีความเหมาะสมและ เป็นไปได้มากขึ้นโดยจะศึกษาสภาพปัญหาทางการศึกษาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา ความคิดเห็นในเรื่องของ ความต้องการทางการศึกษาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญ จากผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้ใช้แรงงาน และนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้เป็นพื้นฐานใน การกำหนดการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลและเป็นประ โยชน์สำหรับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาสายสามัญโรงเรียน ในโรงงานและใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาสายสามัญโรงเรียนใน โรงงานอุตสาหกรรมให้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนกับ ผู้ใช้แรงงานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของ โรงเรียนใน โรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน กับผู้ใช้แรงงานต่อความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียน ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหา และความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานเป็นอย่างไร
2. ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนกับผู้ใช้แรงงานสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ความคิดเห็นต่อความต้องการของเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนกับผู้ใช้แรงงานต่อความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อทราบความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการที่แท้จริงของผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ใช้แรงงานต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นด้านสภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ใช้แรงงาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจะศึกษาในภาพรวม

2. การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษานอกระบบในโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะจำกัดเฉพาะรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ขึ้นทะเบียนร่วมโครงการกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในการจัดตั้งโรงเรียนในโรงงาน ที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

3.1.1 ผู้บริหารสถานประกอบการ (สอบถามเฉพาะข้อเสนอแนะ)

3.1.2 เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน

3.1.3 ผู้ใช้แรงงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 สภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม

3.2.2 ความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ หมายถึง เจ้าของ ผู้จัดการทั่วไป หรือหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ควบคุมดูแล รับผิดชอบเรื่องการจัดการศึกษาให้กับผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

2. เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง ครูผู้สอน จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหรืออำเภอ มีหน้าที่ให้การศึกษาและการจัดกิจกรรมในรูปแบบการให้การศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนให้แก่ ผู้ใช้แรงงานในกลุ่มที่รับผิดชอบ คือ ครูประจำกลุ่ม ครูพี่เลี้ยง และครูอาสาฯ

3. ผู้ใช้แรงงาน หมายถึง คนงานที่ใช้แรงงานตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบันในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4. โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ 5 แรงม้า หรือใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป

5. กรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายถึง 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร

6. การศึกษาสายสามัญ หมายถึง ระดับการศึกษาสามัญที่จัดโดยสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียนมี 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

7. ปัญหาทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดและการบริการทาง การศึกษา

7.1 ปัญหาเวลาเรียน หมายถึง การเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีเวลาน้อยอาจทำให้การเรียนรู้ ของผู้ใหญ่ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะเรื่องซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อน เวลาซึ่งผู้ใหญ่ใช้เรียนก็ จำเป็นต้องมีมากขึ้น การมีเวลาน้อยจึงอาจเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการเรียนรู้อย่างหนึ่ง

7.2 ปัญหาความพร้อมของสถานที่และอุปกรณ์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน สถานที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ เช่น ห้องแคบ แต่มีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความแออัด เคลื่อนย้ายไม่สะดวก หรือไม่อาจทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้นอกจากการนั่งฟัง ความไม่พร้อมของ เครื่องมือ เครื่องใช้มีจำนวนน้อยไม่พอดีกับจำนวนผู้เรียน หรือมีคุณภาพไม่ดี

7.3 ปัญหาค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

7.3.1 ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้จัดการอบรมมีงบประมาณจำนวนน้อย อาจเป็นอุปสรรค ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ไม่อาจคัดเลือกสถานที่ที่เหมาะสม กับประเภทของกิจกรรมการสอน เช่น งบประมาณที่จำกัดทำให้ผู้จัดต้องใช้สถานที่ภายในโรงงานซึ่งมีความคับแคบ เป็นต้น

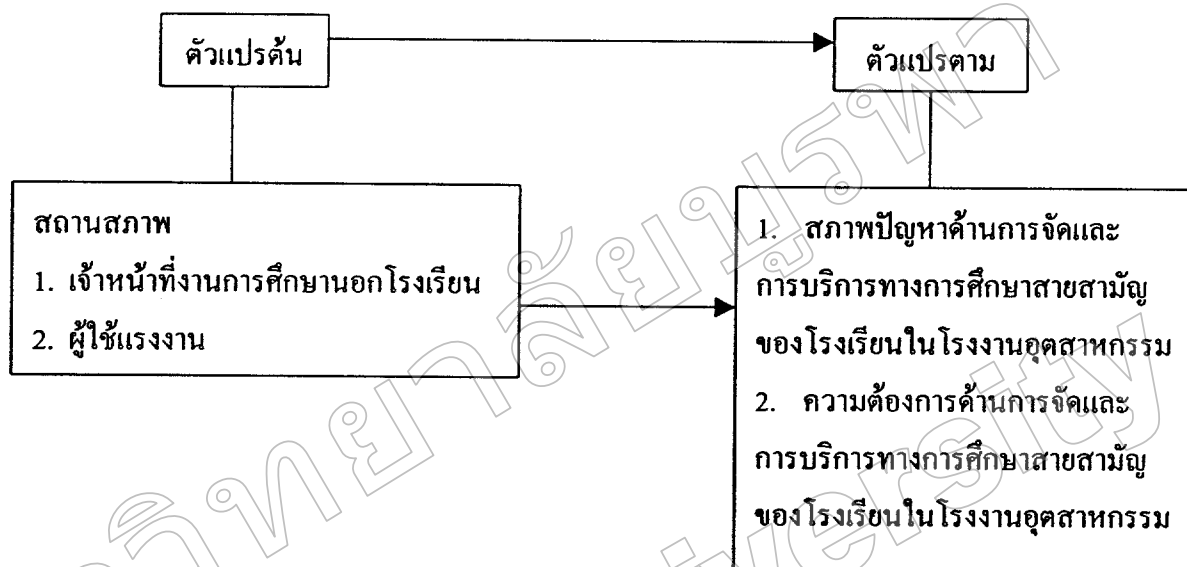
7.3.2 ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เข้ารับการอบรมอาจมีผลทำให้ผู้ใหญ่ซึ่งมีความจำกัด เรื่องเงินไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ เช่น ค่าอาหารว่าง ค่าของที่ระลึกวิทยากร ฯลฯ ทำให้ผู้เข้าอบรมซึ่งมีเงินจำกัด ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

7.4 ปัญหาของหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียนที่นานเกินไปอาจ ไม่สะดวกสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งไม่อาจละทิ้งงานได้เป็นเวลานาน หรือหลักสูตรมีข้อบังคับว่า เวลาเข้าเรียนต้องไม่น้อยกว่า 80 เปอร์เซ็นต์

8. การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบสายสามัญ เพื่อบริการเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การเพิ่มพูนความรู้และการให้บริการข่าวสาร ข้อมูล ที่ทันต่อเหตุการณ์ที่จัดขึ้น ได้แก่ วิธีการ แนวทาง หลักสูตร เนื้อหา ระยะเวลา สถานที่ สื่อการเรียนการสอน ค่าใช้จ่าย ผู้รับผิดชอบ

9. การบริการทางการศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ทางการศึกษาที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหรืออำเภอและโรงงานอุตสาหกรรม จัดให้แก่นักศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย